

Projectenoverzicht Goederenvervoer

Een overzicht van projecten uitgevoerd door de afdeling
Goederenvervoer (VMG) van AVV
2000 - 2002
november 2002

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 3

Inleiding 5

1 Netwerken en ruimtelijk economische structuren 9

2 Economie 13

3 Logistiek 17

4 Modellen en basisgegevens 21

5 Algemeen 25

AVV stelt zich als specialistische dienst van Rijkswaterstaat tot doel te zorgen voor een tijdige en deskundige inbreng van kennis bij de ontwikkeling en uitvoering van het verkeer- en vervoerbeleid. AVV werkt voor alle onderdelen van Rijkswaterstaat, Verkeer en Waterstaat, andere departementen en voor andere overheden.

Vanuit deze missie werkt de Adviesdienst Verkeer en Vervoer van Rijkswaterstaat aan vele onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten op het gebied van personenvervoer, goederenvervoer, infrastructuur, statistieken en systemen. In deze rapportage geven wij een beeld van de kennis en informatie over goederenvervoer zoals die bij de afdeling goederenvervoer (VMG) van AVV beschikbaar is.

Kennis en informatie over goederenvervoer binnen AVV

De kennis over goederenvervoer is bij AVV verspreid over een aantal afdelingen. Deze publicatie geeft een overzicht van projecten waaraan de afdeling goederenvervoer (VMG) van AVV in de afgelopen tijd heeft gewerkt. Het zijn projecten op het gebied van netwerken & ruimtelijke economische structuren, economie, logistiek, en modellen & basisinfo.

Informatie over wat AVV doet op het gebied van statistische informatie over goederenvervoer en op het gebied van scheepvaart is te vinden in de jaarlijkse publicaties 'Goederenvervoer in Nederland' en 'Boegbeeld 2002'. Beide rapportages zijn op te vragen bij AVV. Meer informatie over verkeersveiligheids-, externe veiligheids- en milieuaspecten van goederenvervoer is op te vragen bij de afdelingen VMT en VMV of te verkrijgen via onze internetsite (www.rws-avv.nl).

Overzicht bieden van goederenvervoerkennis op het gebied van logistiek, netwerken en ruimtelijke economiestructuren, modellen/basisgegevens en economie

Deze rapportage geeft een overzicht van projecten waaraan de afdeling goederenvervoer (VMG) in de afgelopen tijd heeft gewerkt. Een deel van de projecten is uitgevoerd in samenwerking met consultants, een deel betreft eigen onderzoek.

Zoals hierboven aangegeven wordt voor meer informatie over projecten op het gebied van scheepvaart, verkeersveiligheid, externe veiligheid, milieu en statistische informatie verwezen naar andere AVV publicaties en AVV afdelingen.

Aandachtsgebieden van afdeling VMG

De lijst met projecten is niet volledig, maar geeft wel een goed overzicht van de aard van de projecten en daarmee van de kennis die beschikbaar is.

De projecten zijn geclusterd in de volgende aandachtsgebieden (waarbij tevens de belangrijke thema's worden benoemd):

-
1. Netwerken en ruimtelijk economische structuren
 - Goederenvervoer als gebruiker van infrastructuurnetwerk
 - Bedrijventerreinontwikkeling en goederenvervoer
 - Stedelijke distributie
 - Sturingsmogelijkheden van overheden op gebruik infrastructuur en ruimtelijke situering
 2. Economie
 - Invloed van de samenstelling en ruimtelijke spreiding van economische activiteiten op de vraag naar goederenvervoer (afgeleide vraag);
 - Het economisch functioneren van de bij het goederenvervoer en –verkeer betrokken sectoren (aanbod: marktordening, kostenontwikkeling, etc);
 - De effecten van veranderingen in het economische functioneren van het goederenvervoer op de rest van de economie (directe en indirecte economische effecten).
 3. Logistiek
 - De impact van (internationale) logistieke ontwikkelingen op omvang en aard goederenvervoer
 - Logistieke ketens en concepten (verladers logistiek)
 - Modaliteiten en intermodaal vervoer (vervoerslogistiek)
 4. Modellen en basisinfo
 - Versterking Strategische Modellen Goederenvervoer
 - Ontwikkeling systematiek goederenvervoermonitor
 - Consistentie in objectieve feiten en cijfers goederenvervoer
 - Omgevingsscenario's en beleidsvarianten
 - Betrouwbare analyses integraal verkeers- en vervoersbeleid

Daarnaast is een groep 'algemeen' toegevoegd met projecten die niet specifiek aan een van de vier genoemde aandachtsgebieden zijn toe te delen.

Internationaal netwerk

De afdeling VMG onderhoudt goede contacten met verschillende internationale organisaties. Genoemd kunnen worden:

- DLR in Duitsland; Deutschen Zentrum für Luft- und Raumfahrt
- SIKa in Zweden; Swedish Institute for Transport and Communications Analysis
- DoT in het VK; Department for Transport
- Volpe in de VS
- Deelname in internationale samenwerkingsverbanden met onderzoek- en kennisinstanties zoals:
 - ECTRI (European Conference of surface Transport Research Institutes)
 - EPRC (European Policies Research Centre)
 - EPTR (European Platform for Transport Research)
- Deelname in de begeleiding van 5^e en 6^e kaderprojecten van de Europese Commissie van onder meer DGTREN (Directorate-General for Energy & Transport).

De mensen van VMG

VMG bestaat uit de volgende mensen:

Arnwald Janssen (afdelingshoofd)
Iris de Jong (management assistente)
Astrid Bakker (planning en control)
Charles Aangenendt
Loes Aarts
Jan Francke
Cees den Hartog
Paul Huijbregts
Arjan Levinga
Gido van de Linde
Dik Rouwenhorst
Sjors Rozemeier
Stef Weijers
Pauline Wortelboer

Voor meer informatie

Als u meer wilt weten over de kennis en mogelijkheden die AVV op het gebied van goederenvervoer te bieden heeft, dan kunt u contact opnemen met Arnwald Janssen, relatiemanager goederenvervoer en hoofd van de afdeling goederenvervoer of met Jan Francke (j.m.francke@avv.rws.minvenw.nl) of Dik Rouwenhorst (d.j.rouwenhorst@avv.rws.minvenw.nl). Telefoonnummer VMG 010-2825652. U kunt natuurlijk ook onze internetsite raadplegen (www.rws-avv.nl).

1 Netwerken en ruimtelijk economische structuren

Strategische thema's

- Goederenvervoer als gebruiker van infrastructuurnetwerk
- Bedrijventerreinontwikkeling en goederenvervoer
- Stedelijke distributie
- Sturingsmogelijkheden van overheden op gebruik infrastructuur en ruimtelijke situering

Overzicht van projecten

Voorzitterschap Adviesgroep verbeteringswerken goederenvervoer VG.2002

Het hoofd van de afdeling goederenvervoer van AVV is voorzitter van de adviesgroep verbeteringswerken goederenvervoer. Deze groep bereidt de programmering van de verbeteringswerken goederenvervoer voor. Voorstellen van regionale directies worden beoordeeld en geprioriteerd. Vervolgens wordt een advies gegeven aan de hoofddirectie RWS over de besteding van het voor verbeteringswerken goederenvervoer beschikbare budget.

Verkenning ontwikkeling scheepvaart Maasroute

VG.2002.501

In opdracht van Directie Limburg van RWS is nagegaan of de ontwikkeling van de beroepsvaart op de Maasroute achterblijft bij die op andere vaarwegen in Nederland en in Vlaanderen. De ontwikkeling bij een 5-tal sluizen in de Maasroute is voor de periode 1996-2000 vergeleken met een 3 tal andere Nederlandse vaarwegen met vergelijkbare CEMT-klasse en een deels concurrerende vaarweg: het Albertkanaal in Vlaanderen. Tevens is nagegaan bij welke goederensoorten de ontwikkeling achterblijft en wat daar de mogelijke oorzaak van kan zijn.

Planstudie Boven IJssel, deelstudie Goederenvervoer

IN.2001.005

In opdracht van Directie Oost Nederland is AVV betrokken bij het opstellen van de Planstudie Boven IJssel. Een belangrijk deelonderzoek van de planstudie heeft betrekking op het in kaart brengen van de huidige situatie en de autonome ontwikkeling in het goederenvervoer en scheepvaartverkeer alsmede de effecten daarop van de verschillende projectalternatieven.

Verkenningstudie Bereikbaarheid Zuidoost Brabant over water (BERZOB)

VG.2002. 505

In opdracht van Directie Noord Brabant is AVV betrokken bij het opstellen van de verkenningstudie waarin gekeken wordt naar de bereikbaarheid van Zuidoost Brabant over water. AVV fungeert in dit project als kritische klankbord, aan tafel adviseur en ondersteunt de Directie Noord-Brabant bij het opstellen van de twee aandachtsgebieden 'vervoer, logistiek, economie' en 'ruimtelijke ordening'.

Verkenningssstudie vaarweg Amsterdam – Harlingen

IN.99.012

In opdracht van de regionale directie IJsselmeergebied is een verkenning gemaakt van de vaarweg Amsterdam- Harlingen. Gekeken is naar ontwikkelingen in de binnenvaart, visserij, scheepsbouw en kustvaart en de impact van deze ontwikkelingen op het toekomstige gebruik van de vaarweg.

WIM – VID / overbelading, diverse studies

VG.2002.010 / 2002.310

AVV is als lid van de projectgroep overbelading verantwoordelijk voor een aantal studies en adviezen op het gebied van overbelading in het wegvervoer en de stringente handhaving. AVV heeft een studie laten uitvoeren naar de mogelijkheden die bedrijven zelf hebben om overbelading te voorkomen. Verder is door AVV aangegeven waar op het HWN de WIM VID systemen geplaatst zouden kunnen worden. Ook is een inschatting gemaakt van de maatschappelijke kosten van overbelading. Momenteel werkt AVV aan de evaluatie van de WIM VID systemen waarbij gekeken wordt naar de mate waarin overbelading in het wegvervoer is teruggedrongen.

Evaluatie en voorstel vernieuwing leidraad goederenvervoer

VG.2002.302

In opdracht van DGG en in nauwe samenwerking met Regionale directies RWS is bekeken in hoeverre de leidraad goederenvervoer (LEGO) is gebruikt in MIT verkenning- en planstudies voor weginfrastructuur. Op basis van deze evaluatie is een voorstel gemaakt hoe goederenvervoer beter meegenomen kan worden in MIT studies en procedures.

Basis kwaliteit Autosnelwegen (BKA); deelonderzoek goederenvervoer

IW.2000.518

Het doel van het project is op basis van een quick scan een ex ante evaluatie uit te voeren naar de gevolgen van de 7 verschillende BKA-ontwerpvarianten op het goederenvervoer over de weg. Ook is nagegaan welke randvoorwaarden vanuit het vrachtverkeer aan een versoberd wegontwerp te benoemen zijn. Daarvoor is een beknopt toetsingskader ontwikkeld en toegepast.

Vertragingen in het binnenlands distributievervoer

VG.2002.311

Dit onderzoek is een actualisering van een onderzoek uit 1994. Een groot aantal ritten in het binnenlands goederenvervoer wordt nauwkeurig in kaart gebracht, zodat een beeld ontstaat van de aard en omvang van de vertragingen die vervoerders voor, na en tijdens een rit ervaren. Onderscheid wordt gemaakt tussen weggerelateerde vertragingen (congestie) en bedrijfsgerelateerde vertragingen (bijv. onvoldoende afstemming met laad/lospersoneel bij verzender/ontvanger van goederen).

Maatschappelijk betekenis van het goederenvervoer, bevoorradingsproblemen bij bedrijven.

VG.2002.083

In dit project wordt onderzocht hoe omvangrijk de bevoorradingsproblemen bij goederenvervoer ontvangende bedrijven zijn. Doel is beter zicht te krijgen op de impact van vertragingen en andere verstoringen van het goederenvervoer op de bedrijfsvoering van productie en distributiebedrijven.

Mobiliteitstoets / regionaal en lokaal goederenvervoer

VG.2002.080

In opdracht van DGG en DGP is een raamwerk ontwikkeld en een eerste opzet gemaakt van de te ontwikkelen mobiliteitstoets. Het raamwerk bestaat eruit dat per planfase in de ontwikkeling van woonlocaties, bedrijventerreinen en voorzieninglocaties wordt aangegeven welke verkeer en vervoeraspecten belangrijk zijn, hoe deze aspecten goed kunnen worden meegenomen in de planontwikkeling en welke partijen hierbij betrokken zijn.

Mobiliteitstoets Handleiding goederenvervoer en bedrijventerreinen

VG.2002.080

In het kader van de ontwikkeling van de Mobiliteitstoets, is een instrument voor planontwikkelaars ontwikkeld dat aangeeft op welke wijze welke (goederen)vervoeraspecten kunnen worden meegenomen in de verschillende fasen in het planvormingsproces van (her)ontwikkeling van bedrijventerreinen.

Mobiliteitstoets goederenvervoer en bedrijventerreinen kengetallen

VG.2001.102

In dit project zijn in nauwe samenwerking met Directie Zuid-Holland kengetallen ontwikkeld waarmee planontwikkelaars en wegbeheerders vroegtijdig in de planontwikkeling van bedrijventerreinen een inschatting kunnen maken van de aard en omvang van het goederenvervoer van en naar een te ontwikkelen bedrijventerrein.

Bedrijvenclusters en goederenvervoer

VG.2002.504

In samenwerking met regionale directie Zuid Holland wordt een analyse gemaakt van bedrijventerreinontwikkeling in Zuid Holland en de impact hiervan op het HWN. Doel is te komen tot een visie op bedrijventerreinontwikkeling, uitgaande van verkeer en vervoer.

Haalbaarheidsstudie Logistieke Parken

VG.2001.009

V&W had behoefte aan een onderzoek naar de juridische en organisatorische haalbaarheid van het concept Logistieke Parken. Kern van dat concept is de gedachte dat door ruimtelijke concentratie van goederenvervoer en logistieke activiteiten op specifiek daarvoor ingerichte bedrijfsterrainen een hogere vervoersefficiëncy wordt verkregen. De conclusie is dat logistieke parken of daarmee vergelijkbare concepten niet haalbaar zijn, omdat de realisatie van logistieke parken voor de bedrijven en overheden een ruimtelijke optimalisatie overlevert van alleen de goederenvervoerdoelen, maar de andere belangen en doelen in de ruimtelijk ordening onvoldoende meeweegt.

Vestigingsgebieden voor de glastuinbouw, aspecten op het gebied van verkeer en vervoer

VG.1999.ad hoc

In samenwerking met het ministerie van LNV is gekeken naar de verkeers- en vervoerseffecten van de ontwikkeling van geconcentreerde glastuinbouw in een 15 tal gebieden verspreid over Nederland.

Inzet ruimtelijk instrumentarium goederenvervoerbeleid

VG.2001.008

Begeleiding van DGG bij een onderzoek, in het kader van de ontwikkeling van de Mobiliteitstoets, naar de strategische mogelijkheden die verschillende partijen hebben om goederenvervoerbeleid te laten doorwerken in ruimtelijke planvormingsprocessen.

Kwaliteitsnet Goederenvervoer: Instrumentarium

VG.2002.030

Namens de 'Programmagroep Kwaliteitsnet' heeft DGG aan AVV gevraagd om een inventariserende studie uit te voeren naar mogelijke instrumenten, ten behoeve van een kwaliteitsnetwerk voor het goederenvervoer. Het kwaliteitsnet goederenvervoer blijft niet beperkt tot wegvervoerinfrastructuur, maar omvat ook de spoor en binnenvaartinfrastructuur. Bovendien wordt het begrip 'Kwaliteit' breed uitgelegd: behalve bereikbaarheidsaspecten is er ook aandacht voor veiligheidsaspecten en leefbaarheidsaspecten.

2 Economie

Strategische thema's

- Invloed van de samenstelling en ruimtelijke spreiding van economische activiteiten op de vraag naar goederenvervoer (afgeleide vraag);
- Het economisch functioneren van de bij het goederenvervoer en –verkeer betrokken sectoren (aanbod: marktordening, kostenontwikkeling, etc);
- De effecten van veranderingen in het economische functioneren van het goederenvervoer op de rest van de economie (directe en indirecte economische effecten).

Overzicht van projecten

ADEPT ISPA Cursus Kosten-Baten analyse en Prognoses

VG.2002

Ten behoeve van de ADEPT (Accession-oriented Dutch European Proficiency Training) wordt in opdracht van het Hoofdkantoor Rijkswaterstaat twee keer per jaar een drieweekse cursus georganiseerd voor ambtenaren uit toetredende landen, actief op het beleidsvlak verkeer en vervoer. Doelstelling is om een bijdrage te leveren aan de effectieve en efficiënte planning en realisatie van infrastructuur in de toetredende landen. Jan Francke en Pauline Wortelboer verzorgen hierbij in samenwerking met NEA de respectievelijke cursusdelen Prognoses en Kosten-Baten Analyse.

Strategische verkenningen voor economische ontwikkelingen van invloed op logistiek en transport

VG.2002.084

Verkenkende studie naar de meest relevante economische ontwikkelingen die de aard en omvang van logistiek en transport in relatie tot Nederland beïnvloeden. Het onderzoek zal voor een drietal sectoren in Nederland op meso-niveau (industrietak) de belangrijkste ontwikkelingen voor de komende 7 jaren in beeld brengen. Vervolgens zullen de effecten van deze ontwikkelingen op logistiek en transport in expert sessies nader ingeschat worden. Uiteindelijk moet dit leiden tot inzicht om in de toekomstige onderzoeksprogrammering vervolgonderzoek gericht en gedoseerd in te kunnen zetten en mogelijke beleidsaangrijpingspunten op het vlak van het goederenvervoer nader en vroegtijdig te kunnen verkennen.

Maatschappelijke betekenis van het goederenvervoer

VG.2002.083

In dit DGG programma werkt AVV als lid van het projectteam mee aan een heroriëntatie van het DGG goederenvervoerbeleid waarin de aandacht meer komt te liggen op de gebruikers van het goederenvervoer (consumenten, productie en distributiebedrijven) en maatschappelijke organisaties op het gebied van veiligheid en duurzaamheid/milieu.

Aanlegconstructie zeepoort IJmond

VG.2002.401

Het Zeepoort IJmond project betreft de overweging van een investering in een extra sluis bij IJmuiden, ten behoeve van een verbeterde doorgang van schepen voor de haven van Amsterdam. AVV heeft een bijdrage geleverd aan de verkenning van financiële aanlegconstructie mogelijkheden voor Zeepoort IJmond.

Prijsbeleid infrastructuurheffing

VG.2002.308

Begeleiding van een studie in opdracht van VROM/DGG naar de hoogte van infrastructuurkosten die kunnen worden toegerekend aan het goederenvervoer over de weg, en daarbinnen aan verschillende categorieën vrachtwagens.

MKBA bereikbaarheid Westerschelde

VG.2002.074

AVV is betrokken bij het voorbereiden van een Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA) voor de gewenste ontwikkelingen op het vlak van toegankelijkheid (van de haven van Antwerpen), natuurlijkheid en veiligheid voor het Schelde-estuarium. Tevens zal AVV een bijdrage gaan leveren aan de uitvoering/ begeleiding van de MKBA.

Waterpeil Amsterdam-Rijnkanaal

VG.2002

De doelstelling van dit onderzoek in samenwerking met de Regionale Directies Utrecht en Noord-Holland is te bepalen wat de economische schade is van een oplopende waterstand waarbij een afvoerstop wordt afgekondigd op het Noordzeekanaal en het Amsterdam-Rijnkanaal. De projecteffecten hebben betrekking op de functies van waterkering, scheepvaart en waterafvoer.

Havenmonitor-economische betekenis Nederlandse Zeehavens

VG.2002.034

In dit onderzoek in opdracht van DGG wordt gekeken naar de economische betekenis van de zeehavens. De economische betekenis wordt uitgedrukt in toegevoegde waarde en werkgelegenheid in als maritiem aangeduide sectoren van de Nederlandse Zeehavengebieden. In dit kader wordt door AVV tevens een analyse uitgevoerd van benodigde aanvullende indicatoren om het zeehavenbeleid nog beter te monitoren.

Partners voor Wegen KBA cursus Slowakije

KO.2002.06

Het voorbereiden en uitvoeren van een driedaagse cursus kosten-batenanalyse aan Slowaakse ambtenaren actief op het vlak van weginfrastructuur.

Vooronderzoek reistijdwaardering goederenvervoer

VG.2001.032

De huidige kengetallen van reistijdwaardering goederenvervoer dateren uit 1992. Ter voorbereiding van het vaststellen van nieuwe reistijdwaarderingcijfers, is een plan van aanpak voor de actualisatie van de cijfers opgezet, waarin wordt gekeken naar de methodische ontwikkelingen in reistijdwaarderingsonderzoek in binnen- en buitenland, mogelijkheden voor de segmentatie van kengetallen, en waarin aanbevelingen worden geformuleerd voor de invulling van het hoofdonderzoek.

Evaluatie Arbeidstijden Binnenvaart

VG.2002.100

Vanaf 2003 zal de 48-urige werkweek gaan gelden voor werknemers in de binnenvaart. Er is sprake om deze maximale arbeidsduur ook aan zelfstandig ondernemers op te leggen. Het onderzoek naar de Arbeidstijden in de Binnenvaart bestaat uit een gedeelte waarin terug wordt gekeken en een gedeelte waarin vooruit wordt gekeken. De invoering van de ATB-V in 1998 wordt geëvalueerd en de mogelijke sociale en economische gevolgen van de Richtlijn 2000/34 (48-urige werkweek) worden in kaart gebracht. De resultaten dienen ter versterking van de standpuntbepaling in Brussel inzake de invoering van de 48-urige werkweek voor zelfstandigen.

Follow-up Kosten/Baten Analyse MTC Valburg

VG.2001.027

In december 2002 was de kosten-baten analyse MTC Valburg gereed, uitgevoerd door TNO-Inro onder begeleiding van DGG en AVV. Uitkomst van deze KBA was dat het MTC Valburg in maatschappelijke optiek niet rendabel is. In overleg met DGG werkt AVV nu aan een aanvullende rapportage bij de kosten-baten analyse.

Raildistributie getoetst

VG.2001.012

Raildistributie is een innovatief vervoersconcept voor de fijnmazige distributielogistiek (outbound logistics) en de collectie logistiek (inbound logistics). De centrale onderzoeksvraag luidt: valideer de marktvraag naar raildistributie, tegen de achtergrond dat deze validatie dient als referentiekader voor V&W (a) ter onderbouwing van het beleidsstandpunt ten aanzien van raildistributie en (b) ter vaststelling van het kader voor de prioritering van raildistributie ten opzichte van andere spoorgoederenvervoer deelmarkten bij de capaciteitsverdeling, op basis waarvan Railned de capaciteitstoewijzing kan uitvoeren.

Very Short Sea (Potentieel Shortsea-vervoer op korte en middellange afstanden)

VG.2000.034

AVV verricht in opdracht van DGG onderzoek naar de marktmogelijkheden van shortsea vervoer op trajecten tot maximaal 500 kilometer. Ecorys heeft voor AVV de theoretische mogelijkheden van Very Short Sea onderzocht; Transcare BV heeft deze theoretische mogelijkheden getoetst aan de marktkansen van Very Short Sea in relatie tot Nederland. Het Voorlichtingsbureau Shortsea Shipping en het Gemeentelijk Havenbedrijf Rotterdam hebben aan het project meegewerkt. AVV schrijft een overkoepelende rapportage.

Ondersteuning planbureaus in beoordeling ICES voorstellen

VM.2000.027

ICES project beoordeling: lid van een projectteam met deskundigen van de verschillende planbureaus ter beoordeling van investeringsvoorstellen die ingediend zijn bij de Interdepartementale Commissie voor het Economische Structuurbeleid voor de komende kabinetsperiode.

Rapport 'Selectief investeren: ICES-maatregelen tegen het licht' in mei 2002 uitgegeven door de planbureaus (CPB, RIVM, RPB en SCP)

Evaluatie Tijdelijke Bijdrageregeling SpoorwegAansluitingen

VG.2000.023

V&W beschikt over een subsidie-instrumentarium gericht op het bevorderen van de modal shift en het stimuleren van intermodaal vervoer. Eén daarvan is de TBSA. Met deze regeling werd beoogd initiatieven voor uitbreiding van het

goederenvervoer per spoor te stimuleren. De evaluatie bespreekt de effecten van de TBSA; daarvoor is gesproken met bedrijven die van de regeling gebruikt hebben gemaakt en met bedrijven die naar de TBSA hebben geïnformeerd.

3 Logistiek

Strategische thema's

- Impact (internationale) logistieke ontwikkelingen op omvang en aard goederenvervoer
- Logistieke ketens en concepten (verladers logistiek)
- Modaliteiten en intermodaal vervoer (vervoerslogistiek)

Overzicht van projecten

Afwegingskader voor innovatie in transport en logistiek

VG.2002.078

Als onderdeel van het programma Nederland InnovatieLand van DGG wordt een afwegingskader voor innovaties in transport en logistiek opgesteld. Aan de hand van dit afwegingskader moet het mogelijk worden om relatief snel en kosteneffectief een kwalitatieve afweging te maken ten aanzien van de innovaties en in hoeverre deze bijdragen aan de overheidsdoelstellingen op het vlak van verkeer en vervoer. Het afwegingskader zal toegepast worden op een 20-tal geselecteerde innovaties. Het toepassen van dit kader moet leiden tot een prioritering in innovaties waar de overheid al dan niet gericht beleid op zou kunnen inzetten.

Postponed Manufacturing in Europa

VG1999

AVV heeft inhoudelijk geadviseerd bij het onderzoek naar "Postponed Manufacturing in Europa", uitgevoerd in opdracht van DGG en NDL. Door middel van een uitgebreide enquête in vier landen (Nederland, Groot-Brittannië, Duitsland en Frankrijk) is informatie ingewonnen over de stand van postponement in de productielogistiek (uitgestelde productie, samenhangend met Value Added Logistics). Het onderzoek leverde conclusies op over de positie van Nederland op het gebied van postponement in Europa en leverde informatie over de betekenis van postponement voor goederenvervoer en goederenvervoerbeleid.

SWOT Mainportstrategie Rotterdam

VG.2001.028

In het kader van het Bestuurlijk Overleg Mainport Rotterdam (BOM) waarin het Project Mainport Rotterdam (PMR) en het formuleren van een mainportstrategie Rotterdam centraal staan zijn een literatuurstudie en desk research uitgevoerd. Inventarisatie van sterkten, zwakten, kansen en bedreigingen voor de mainport Rotterdam

Internationale vergelijking van kennis- en innovatiebeleid in het goederenvervoer

VG.2002.077

Dit onderzoek ten behoeve van het DGG-programma Nederland Innovatieland verschaft inzicht in de ervaringen met het op goederenvervoer en logistiek gerichte innovatiebeleid in het buitenland (België, Frankrijk, Duitsland, Zweden, Finland, Zwitserland en Taiwan).

Synthesestudie naar trends in het goederenvervoer en innovatie

VG.2001.005

Deze studie bevat een analyse van de huidige trends in logistiek. Het is een update van een groot onderzoek uit 1994. In het rapport is te lezen welke krachten bedrijven ertoe brengen om hun logistieke strategieën al dan niet te veranderen, in welke richtingen deze strategieën gaan, en tot welke logistieke structuren en transporteisen dat leidt. De verschillen in de zes onderzochte sectoren blijken zeer groot. Het rapport is geschreven als achtergrond om zicht te krijgen op de innovatiemogelijkheden van vervoerders.

Transportbesparing: startonderzoeken

VG.1999

AVV heeft in samenwerking met DGG de inhoudelijke begeleiding gevoerd over twee onderzoeken die samen ten grondslag hebben gelegen aan het beleidsveld Transportbesparing bij DGG. Beide onderzoeken zoeken verklaringen bij de groei van het goederenvervoer, en proberen mogelijke beleidsaanknopingspunten te benoemen. Het eerste onderzoek is getiteld "Groeigoed?" en zoekt verklaringen bij ontwikkelingen bij goederenproducerende sectoren. Het tweede onderzoek zoekt naar verklaringen binnen het goederenvervoer en levert informatie over de reële ontwikkeling van de kostprijs van vervoer en het mogelijke effect daarvan op de groei van het goederenvervoer.

Verkenningfase ICT in de logistieke keten

VG.2001.004

Het verkennend onderzoek maakte deel uit van de kennisinhoudelijke ondersteuning door AVV van het Programma Nederland Innovatieland van DGG. Om het onderzoeksveld te verkleinen werd er binnen het onderwerp *Transport en Innovatie één thema uitgelicht*. Het onderzoek had tot doel, inzicht te verschaffen in de belemmerende dan wel stimulerende factoren van de diffusie van innovaties die vanuit de beleidsdoelen van DGG interessant zijn. Voorts werd nagegaan wat overheid en bedrijfsleven er aan zouden kunnen veranderen.

Bijdrage aan visie op agrologistiek

VG.2001.ad hoc

Als nadere uitwerking van de visienota Voedsel en Groen is door het Ministerie van Landbouw en Visserij en het Ministerie van Verkeer en Waterstaat gezamenlijk gewerkt aan een visie op agrologistiek. Als bijdrage aan de visie is door AVV een korte kwantitatieve beschrijving van de agrosector en agrologistiek gemaakt (facts & figures), alsmede een quick scan analyse van de agrologistieke knelpunten.

Verkenkende studie naar E-commerce: bezien vanuit logistiek en transport

VG.2000.030

Een verkennende studie, uitgevoerd op basis een literatuurstudie - desk-research en interviews, naar de effecten van Business-to-Consumer en Business-to-Business e-commerce activiteiten op logistiek en transport. De hoofdvraag van de studie betreft de vraag of, en zo ja de wijze waarop, E-commerce (grote) effecten zal hebben op logistiek en transport. Voor de studie is een indeling gehanteerd naar de achterliggende factoren voor bedrijven om E-commerce activiteiten al of niet te initiëren, de logistieke structuren, logistieke strategieën en mogelijke transporteffecten. Uitkomst van de studie is onder meer dat E-commerce in potentie veel zou kunnen veranderen, maar dat er

nog vrij weinig concrete aanwijzingen zijn van daadwerkelijke logistieke en transporteffecten in het bedrijfsleven op grote schaal.

Verladersgericht beleid

VG.2001. 017

In het NVVP en de gespreksagenda is aangegeven dat het VenW- beleid niet alleen wordt gericht op vervoerders, maar ook op verladende productiebedrijven. Dit vanuit de idee dat een op verladers gericht beleid kan bijdragen aan de beleidsdoelen van DGG op het gebied van bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid. Immers het zijn de verladers die goederen laten vervoeren en meestal de condities bepalen waaronder het vervoer plaatsvindt. AVV heeft een aantal discussiebijeenkomsten voor het management van DGG georganiseerd. Op basis van de discussiebijeenkomsten zijn aanbevelingen gedaan over hoe DGG invulling kan geven aan een op verladers gericht beleid.

Interdepartementale Projectorganisatie Ondergronds Transport (IPOT)

VG.98-500

De doelstelling van IPOT was om nieuwe wegen voor traditioneel buisleidingvervoer te vinden, maar vooral om inzicht te krijgen in de haalbaarheid van ondergrondse (en ongehinderde) logistieke systemen (OLS). Er zijn een aantal onderzoeken begeleid o.a. op gebied van: omvang potentiële ondergrondse vervoerstromen, haalbaarheid van buisleidingstraten, logistieke visies en potentiële opbrengsten van OLS-en. Ook is bijgedragen aan de beleidsrapportages.

Verschuivende krachtsverhoudingen in het internationale containervervoer

VG.2000.017

Studie naar de ontwikkelingen in het zeecontainervervoer en de verschuivende posities van betrokken partijen zoals reders, stuwadoors, havenautoriteiten, vervoerders.

Lidmaatschap Normalisatiecommissie Containers en Wissellaadbakken

VG.2001

Op verzoek van DGV, afdeling Binnenvaart is Cees den Hartog, als vertegenwoordiger van V&W, sinds 1997 lid van Normalisatiecommissie Containers en Wissellaadbakken. Doel van V&W was, om vanuit het streven naar vervoersefficiëntie en modal shift het werk t.a.v. deze normalisatiecommissie te volgen en te ondersteunen. Gedurende dat lidmaatschap is er meer aandacht gekomen voor kleine laadeenheden. Ook is er budget gekomen voor het bezetten van een belangrijke Europese werkgroep die de norm ontwikkelt voor de 45-voet landcontainer.

Snelspoor goederenvervoer

VG.2001.002

Dit betreft een onderzoek naar haalbaarheid van vervoersconcepten voor snel spoorgoederenvervoer voor vervoer van tijdskritische goederen op de relaties Schiphol - regio Parijs en regio Schiphol - Frankfurt en hoe kunnen deze zich in de tijd ontwikkelen?

Visie standaardlaadeenheden

VG.2000.032

Op verzoek van DGG-AB is bijgedragen aan het tot stand komen van een visie van V&W op de standaard laadeenheden. Op de achtergrond stond de vraag of er meer ingezet moest worden om het normalisatiewerk van laadeenheden te ondersteunen.

Over het stimuleren van efficiënte goederenstromen : Evaluatie van het subsidie-instrumentarium gericht op de stimulering van intermodaal en multimodaal goederenvervoer

VG.2000.018

In opdracht van DGG is het subsidie-instrumentarium gericht op intermodaal vervoer geëvalueerd (SOIT, Promit, TBBV, TBSA, SGG, HIP II en Modal shift scans). De beoordeling van het subsidie-instrumentarium heeft plaatsgevonden in termen van samenhang en integratie, en doelbereiking, effectiviteit en efficiëntie. Daarnaast is gekeken naar de werking op de interne besluitvormingsprocessen van bedrijven. Ook is de betekenis van de zich ontwikkelende beleidscontext beschouwd en zijn aanbevelingen gedaan.

4 Modellen en basisgegevens

Strategische thema's:

- Versterking Strategische Modellen Goederenvervoer
- Ontwikkeling systematiek goederenvervoermonitor
- Consistentie in objectieve feiten en cijfers goederenvervoer
- Omgevingsscenario's en beleidsvarianten
- Betrouwbare analyses integraal verkeers- en vervoersbeleid

Overzicht van projecten

Nieuwe Modelelementen (verladerskosten en vervoerswijze keuze)

VG.2002.601

Dit project is onderdeel van het AVV Actieplan Versterking Strategische Modellen Goederenvervoer opgesteld in 2001. Einddoel van dat actieplan is: de ontwikkeling van een consistent modelinstrumentarium waarmee advies gegeven kan worden aan beleidsmakers over het huidige en toekomstige goederenvervoer en –verkeer bij verschillende omgevingsscenario's alsmede de effecten van alternatieve beleidsmaatregelen daarop. Beoogd resultaat van dit deelproject *nieuwe modelementen* is inzicht te krijgen in de ontwikkeling van de factorkosten van verschillende vervoerdiensten, de verladerkosten en de relevante verklarende factoren.

Actieplan Versterking Strategische Modellen Goederenvervoer

BGVV.2001.004/VG.2001.029/VM.2001.030/VG.2002.601

Actieplan Versterking Strategische Modellen Goederenvervoer: AVV-brede programmering van verschillende projecten om het beschikbare strategische modelinstrumentarium voor de beleidsadvisering in het goederenvervoer te actualiseren en te valideren. Project loopt van 2000 tot medio 2003.

Goederenvervoermodellen in het licht van de ICES-vraagstelling

VG.99.042

Goederenvervoermodellen in het licht van de ICES vraagstelling: begeleiding van een onderzoek naar noodzakelijke verbeteringen en uitbreidingen aan het bij AVV beschikbare modelinstrumentarium voor het goederenvervoer ten behoeve van de bepaling van kosten en baten van investeringen in infrastructuur (DGG).

Goederenvervoer monitor

VG.2002.075, VG 2002.076

In de VBTB-begroting wordt aandacht gegeven aan de relatie tussen de kosten en de verwachte effecten van geplande beleidsmaatregelen. Om dit vast te stellen zijn 3 projecten in gang gezet.

- De verklarende analyse met een ex post evaluatie van het TiB-beleid. Het doel is vast te stellen welk beleid een bijdrage heeft geleverd aan de doelstellingen, zodat daarop in de toekomst kan worden voortgebouwd.
- De goederenvervoermonitor 2001 waarin voor DGG fact-finding plaatsvindt voor de indicatoren in de begroting. Deze fact-finding is uit te breiden met

een regionale component. De goederenvervoermeter is de opvolger van de TiB-meter.

- De begrotingsprognoses en basisinformatie waarin voor de begroting 2004 (en de volgende begrotingen) ramingen (extrapolatie huidige ontwikkelingen) c.q. prognoses (incl. nieuw beleid) gemaakt worden t/m t+4 voor de bestaande indicatoren.

Beleidsinformatie Shortsea-vervoer

VG.2002.027

In dit project wordt beleidsrelevante informatie over ontwikkelingen in het shortsea-vervoer samengesteld en middels een Informatiemap Shortsea beschikbaar gesteld. De informatie betreft informatie over onder andere goederenstromen, economische betekenis, concurrentiepositie, kosten en innovatie. Het is de bedoeling de Informatiemap jaarlijks van een update te voorzien.

Beleidsmonitor zeescheepvaart 2001

VG.2002.023

Reeds enige jaren begeleidt AVV de jaarlijkse monitor van het Nederlandse Zeescheepvaartbeleid. Naast het vaststellen van de toegevoegde waarde die met de zeevaartsector samenhangt en van beleidseffecten, wordt een vlootanalyse uitgevoerd. Tevens bevat de monitor dit jaar een analyse van de markt van uitzendkrachten.

Vergelijkingskader Modaliteiten, Diverse projectfasen

VG 2002.109

De achtergrond van het vergelijkingkader modaliteiten (VKM) is de behoefte bij DGG vergelijkingen van inland-modaliteiten resp. inland-vervoersketens te maken met behulp van een set basisgegevens. Daartoe is een groot aantal data verzameld en is een spreadsheetmodel ontwikkeld. Ook zijn de belangrijkste aannames onderbouwd om de bruikbaarheid van het spreadsheetmodel te verbeteren en zijn enkele leemten in kennis opgevuld.

In fase 4 wordt het model extern geverifieerd om het model een dusdanige status te geven dat het in regionaal, nationaal en internationaal verband gebruikt kan worden.

Marktaandeel Nederlandse Zeehavens

VG.2000.038

De Nederlandse zeehavens concurreren met buitenlandse zeehavens binnen de Hamburg-Le Havre range. In de studie is nagegaan hoe het marktaandeel van de Nederlandse zeehavens zich tot en met 2000 heeft ontwikkeld, hoe het verloop is van de verschillende goederenverschijningsvormen en welke verklaringen zijn te geven.

Freight Transport Almanac

VG.2002.035

DGG wil een soort atlas maken van de landen Nederland, Duitsland en België, om als geschenk aan te bieden op de ministersconferentie tussen Nederland en Duitsland in het voorjaar van 2003. In de atlas komen feitelijke gegevens over het goederenvervoer te staan. Het is niet alleen een gebaar van de Nederlandse overheid om de goede samenwerking tussen drie landen te benadrukken en te bevorderen, maar het boekje dient ook als informatief naslagwerk. Er wordt gestreefd naar statistische gegevens die betrouwbaar en compatibel zijn. Het boekje komt aanvang 2003 beschikbaar.

NVVP beleidsopties verkend: Deel 2: Goederenvervoer

VM.2000.027

NVVP Goederenmobiliteit: project in het kader van het NVVP ter bepaling van de toekomstige ontwikkeling van de goederenmobiliteit in Nederland alsmede een effectraming van een aantal beleids- en onzekerheidsscenario's (DGG en S&C).

Internationale Havenbenchmark-1^e fase

VG.2002.303

Doel van deze benchmark voor DGG is om inzicht te krijgen waarom het in Nederlandse havens beter of slechter gaat dan in andere havens en wat de onderliggende redenen zijn. De 1^e fase richt zich op een zogenaamde 'quick scan' van beschikbare informatie en een objectieve, overzichtelijke presentatie hiervan. De geografische scope van het onderzoek betreft de Hamburg-Le Havre Range. In principe alle factoren die zorgen voor een concurrentie voor- of nadeel zijn aan de orde gekomen.

Spoorvervoer Nederland - Zwitserland

VG.2001.301

Participatie in de *Arbeidsgruppe NL-CH* waarin de doelstelling analyse van de knelpunten in het Noord-Zuid spoorgoederenvervoer en aandragen van oplossingen in relatie tot deze knelpunten is. Het project is gestart op verzoek van het hoofd van het Zwitserse Ministerie voor Milieu, Verkeer, Energie en Communicatie, dhr. Moritz Leuenberger en mevrouw Tineke Netelenbos, minister van Verkeer en Waterstaat.

Mainportstrategie Rotterdam (datastromen)

VG.2002.032

Mei 2002 heeft DGG aangegeven behoefte te hebben aan inzicht in het geografische patroon van goederenstromen in Noordwest-Europa, zowel in termen van ruimtelijke verschuivingen als in termen van ontwikkelingen in de tijd. Dit komt neer op een set van opeenvolgende goede "origin-destination"-matrices, waaruit trends zijn af te leiden.

Een systeem voor het monitoren van de verkeersveiligheid en de effecten van de activiteiten van Inspectie Verkeer en Waterstaat

VM.2000.007

In dit project zijn de mogelijkheden onderzocht voor het toepassen van instrumenten die in de VS zijn ontwikkeld om daarmee de effecten van de activiteiten van de Inspectie Verkeer en Waterstaat (IVW) - divisie Vervoer, gericht op het vergroten van de verkeersveiligheid, te monitoren. Een van die instrumenten is Safestat, waarmee prioriteiten gesteld kunnen worden voor het controleren van wegvervoerders op veiligheid. In de komende tijd zal AVV dit monitoringssysteem ontwikkelen.

5 Algemeen

Omgevingsanalyse t.b.v. DGG-programma Verantwoord Ondernemen en Marktordening

VG.2002.201

Onderzoek dat een indruk geeft van het draagvlak voor het concept "verantwoord ondernemen" binnen de modaliteiten wegvervoer en binnenvaart (fase 1) en spoorgoederenvervoer, zeescheepvaart en buisleidingentransport (fase 2).

Goederenvervoer vanuit andere beleidsperspectieven

VG.2001.026

In het project 'Maatschappelijke betekenis van goederenvervoer' zoekt V&W naar een breed gedragen beeld van de maatschappelijke functie en betekenis van het goederenvervoer. Een eerste stap richting dit beeld wordt geleverd in dit rapport. In het rapport is onderzocht hoe beleidsmakers op andere beleidsterreinen (ruimtelijke ordening, milieu, economie, mobiliteit en sociaal/cultureel) kijken naar goederenvervoer. Daarvoor zijn toonaangevende rapporten geanalyseerd en interviews gehouden.

Op weg met nieuwe arbeidstijden : evaluatie van de regeling voor het wegvervoer in het arbeidstijdenbesluit vervoer

VG.2000.021

In december 1998 is het Arbeidstijdenbesluit Vervoer (ATB-V) ingevoerd. In de Tweede Kamer heeft de Minister toegezegd, dat het ATB-V zou worden geëvalueerd. De vragen daarbij zijn of de doelstellingen van de ATW en het ATB-V bij het wegvervoer in de praktijk worden gerealiseerd, wat daarvan de oorzaak is en hoe die doelstellingen in de toekomst wel kunnen worden gehaald.

Veiligheid en handhaving

VG.2000.020

Verkenkend onderzoek naar de knel- en verbeterpunten in de handhaving van veiligheid in het goederenvervoer over de weg. De studie beoogt om mogelijke oplossingsrichtingen te identificeren om de bestaande handhavingsdiensten efficiënter en effectiever te laten opereren door middel van informatie, afstemming en coördinatie in onderlinge samenwerking, waarbij het bestaande organisatorische kader als uitgangspunt diende. In samenwerking met verschillende handhavingsdiensten is inzichtelijk gemaakt welke verbeterpunten er zijn in de uitvoering van de handhavingstaken en informatiestromen van de diensten en welke potentiële oplossingsrichtingen mogelijk dan wel wenselijk zijn. De uitkomst van de studie is een actieplan met vervolgacties.